

8

A fogyatékossgal élők is a közösség részévé válhatnak

CSOBÁNKA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

Csobánka Község testvérvárosainak találkozója a fogyatékkal élők integrációja, valamint az európai identitás közös kialakítása érdekében

testvérvárosi találkozó

2014

vény, amelyen rendszeresen részt vesznek: táncolnak, betlehemeset játszanak, vagy valamilyen más műsorral készülnek. Ezen kívül a *Made in Csobánka* elnevezésű, helyi termékeket bemutató piacra is elhozzák a portékáikat, gyertyákat öntenek, levendulás zacskókat készítenek, tehát a sérült emberek is meg tudják mutatni, hogy mire képesek.

A lakosság milyen kapcsolatban van velük?

Magyarországon elsőként Csobánkán valósult meg a fogyatékossgal élők integrált lakhatása. A példa Nyugat-Európából indult, és a lényege, hogy azok, akik képesek vagy részben képesek önmagukról gondoskodni, önállóan lakhassanak. Az idő rövidsége miatt a vendégek csak villámlátogatást tehettek az intézetben, a lakók viszont minden programon részt vettek. Előadták például a Kiskakas gyémánt fél krajcárja című bábjátékot. Mindent ők csináltak, sőt egyikük konferált is. A résztvevők angolul kapták meg a történetet, így követhették a jeleneteket.

Ez vajon adott-e olyan példát, amelyet másutt is követni lehet?

A vendégek között több gyógypedagógus volt, köztük Wertheim főpolgármestere, akiket szinte megdöbbentett, hogyan tudtak ilyen pontossággal megtanulni egy színdarabot, illetve miként lehet ilyen színvonalon felkészíteni sérült embereket. Szakmai szemmel nézve ez ugyanis igen nehéz feladat.

„Ez azoknak a jeles alkalmaknak az egyike volt, amikor mi mutathattunk példát más uniós tagállamoknak” – összegzi az Európa a polgárokért program keretében megvalósított projekt tanulságait Winkler Sándor Józsefné, Csobánka polgármestere. Témájuk a fogyatékossgal élők integrációja és az európai identitás megerősítése volt. A két testvérvárossal, a németországi Wertheimmel és a szlovákiai Mytóval, valamint az olasz Gubbíóval és a francia Salon de Provence-szal megrendezett háromnapos eseményen négyszázan vettek részt.

Miből állt a projekt?

Az egyik legfontosabb elem a fogyatékos emberek európai szintű integrációjának bemutatása volt. A településünkön működő Kraxner Alajos Speciális Foglalkoztató Otthonban a vendégek a saját szemükkel győződhetek meg arról, hogy a sérült

emberek milyen aktív résztvevői Csobánka életének.

A másik fontos program annak a díszsírkertnek az átadása volt, amelyben sváb sírok találhatóak. Csobánkáról 1946 márciusában 1310 németajkú lakost telepítettek ki. A házaknak és a jószágoknak hamar – még aznap – gazdája lett, de az itt maradt sírokról senki sem gondoskodott eddig. Ezen a helyzeten szerettünk volna változtatni.

A háromnapos találkozó során ezen kívül tartottunk egy konferenciát is az aktív európai polgárság témakörében.

Mit tart a projekt legfontosabb eredményének?

Mindig nagy hangsúlyt fektettem arra, hogy a fogyatékossgal élők megfelelő figyelmet kapjanak településünkön, ezért kézenfekvő volt, hogy bevonjuk őket a testvérvárosi találkozóba is. A helyi speciális intézet lakóival napi kapcsolatban vagyunk, minden hétfőgén van valamilyen rendez-

Tehát egyértelmű, hogy Csobánka mutatott újdonságot a résztvevőknek, és nem fordítva...

Igen, mi adtunk ötleteket másoknak. Megmutattuk, hogy a fogyatékos emberek is a közösség részévé tudnak válni. A jelenlévők meggyőződhetek róla, hogy Csobánkán olyan szinten megvalósult az integráció, hogy ezek az emberek ma már abszolút részesei a mindennapjainknak. A külföldi vendégek hangsúlyozták is, hogy más kelet-európai országokban nem igen látnak arra példát, hogy a rendszerváltás óta eltelt viszonylag rövid idő alatt ilyen eredményt lehessen felmutatni.

A többi programnak is volt ilyen hozadéka?

A sírkert felavatása a múlt elemeinek megbecsülésére volt példa. Az esemény érzelmileg nagyon megérintette a résztvevőket. Az ünnepség egy többnyelvű szentmisével kezdődött, amit egy olyan pap tartott, aki korábban Svájcban szolgált, és olaszul, franciául, valamint németül is jól beszél. Eddig egyházi jellegű programok nem szerepeltek a testvérvárosi találkozókön, ez is egy új elem volt. Mindenki átérezte, mit jelentett a

kitelepítetteknek, hogy itt maradtak a hozzártozóik sírjai. Ez utóbbiakról egyébként tudni kell, hogy egyedi, egy kőből faragott sváb keresztek, ilyeneket ma már nem készítenek, muzeális értékűek. Ezek a sírok most már sok-sok generáció számára fennmaradnak. A sírkert fejfáinak feliratai pedig a már külföldön letelepedett, de magyarországi ősök felkutatására is alkalmasak.

A konferencia milyen témakörökkel foglalkozott?

A középpontjában a helyi szintről kiinduló civil társadalmi kezdeményezések fontossága állt. Egyrészt bemutatkoztak a hazai és külföldi partnertelepülések civil szervezetei, másrészt ismertették azokat a programokat, amelyeket a szegénység és társadalmi kirekesztettség megszüntetése érdekében helyben végeznek. Szó volt a természeti és örökségi értékek megőrzésére tett helyi kezdeményezésekről is. Az előadásokat kerekasztal-beszélgetés követte a partnertelepülések lakosainak bevonásával.

Jelentett-e valami pluszt, hogy a projekt európai együttműködésben valósult meg?

Nemcsak pluszt adott, hanem maga a rendezvény létre sem jöhetett volna e nélkül. Egy ilyen kicsi település, mint Csobánka, egyedül nem tudna megvalósítani ilyen színvonalas és nagy eseményt. Az európai dimenzióknak éppen ez a pozitívuma. Mi egyedül nem tudunk olyan eseményeket szervezni, mint például Wertheim, a német

testvérvárosunk, az Európa a polgárokért program révén viszont nekünk is lehetőségünk volt bekerülni Európa vérkeringésébe – ahogy mondani szokták. Ugyanakkor pedig más uniós országok polgárai is láthatottak egy ilyen kis magyar falu életére.

Terveznek-e más projekteket is a testvérvárosokkal?

Mindenféleképpen. Jövőre lesz a 70. évfordulója a kitelepítésnek. Ma is sokan élnek azok közül, akiknek akkor el kellett hagyniuk az országot. Mi erre fókuszálunk, és a kitelepítéssel kapcsolatban szeretnénk pályázatot benyújtani és ebben a testvérvárosaink is szívesen részt vesznek. A rendezvény óta folyamatosan találkozunk, és többen azóta is érdeklődnek, mikor lehet megtekinteni a sírkertet. Nagy érdeklődés övezi a Kraxner Alajos intézettel kialakított kapcsolatainkat is.

Tapasztalatai szerint sikerült-e a fiatalok érdeklődését felkelteni az ilyen típusú projektek, egyáltalán a civil tevékenység, és az európaisággal kapcsolatos eszmék iránt?

Egyértelműen sikerült. Azóta több fiatalal részt vettünk egy európai kulturális rendezvényen, amelynek éppen a közös európaiság volt a témája. A mieink angol fiatalokkal közös facebook csoportot is alakítottak, és most tervezzük egy közös ifjúsági találkozót megszervezését. •

LOSONCZI LÍVIA